

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy
	☒ Materiál legislatívnej povahy
	☐ Transpozícia práva EÚ
<i>V prípade transpozície uveďte zoznam transponovaných predpisov:</i>	
Termín začiatku a ukončenia PPK	-
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	14. júna 2022 – 4. júla 2022
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	august 2022

2. Definovanie problému	
Súčasný výpočet prerozdeľovacieho mechanizmu je relatívne jednoduchý a neobsahuje indexy rizika, ktoré by dokázali zachytiť vyššiu nákladovosť pacientov s určitými chronickými ochoreniami. Toto má za následok, že predpokladané náklady istých skupín pacientov sú pri súčasnom výpočte prerozdelenia podhodnotené a pre iné skupiny nadhodnotené.	
3. Ciele a výsledný stav	
<i>Uveďte hlavné ciele predkladaného materiálu (aký výsledný stav má byť prijatím materiálu dosiahnutý, pričom dosiahnutý stav musí byť odlišný od stavu popísaného v bode 2. Definovanie problému).</i>	
Rozšírenie indexov rizika o diagnosticko-nákladové skupiny, skupiny zdravotníckych pomôcok a skupiny osôb so zdravotným postihnutím má zlepšiť predikčnú schopnosť súčasného výpočtu prerozdeľovacieho mechanizmu.	
4. Dotknuté subjekty	
<i>Uveďte subjekty, ktorých sa zmeny predkladaného materiálu dotknú priamo aj nepriamo:</i>	
Poistenci verejného zdravotného poistenia, platitelia poistného, zdravotné poisťovne, Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou.	
5. Alternatívne riešenia	
Neuvažuje sa o alternatívnych riešeniach. Nultý variant: Platná právna úprava si vyžaduje zmenu, nakoľko vo vyššie popísaných špecifických prípadoch nedefinuje presne vzťahy pri vykonávaní verejného zdravotného poistenia. Ak by nedošlo k vydaniu tejto právnej úpravy, naďalej by dochádzalo k vzniku nákladov na zdravotnú starostlivosť u individuálnych poistencov, ktoré by neboli kryté v procese prerozdelenia.	
6. Vykonávacie predpisy	
Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?	☒ Áno ☐ Nie
Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?	

- Návrh vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o výpočte indexu rizika nákladov
- Návrh vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovuje zoznam farmaceuticko-nákladových skupín, zoznam diagnosticko-nákladových skupín, zoznam viacročných nákladových skupín a zoznam nákladových skupín zdravotníckych pomôcok na rok 2023
- Návrh vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovuje index rizika nákladov na zdravotnú starostlivosť na rok 2023
- Návrh vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kritériách na zaradenie farmaceuticko-nákladovej skupiny, diagnostickej nákladovej skupiny a nákladovej skupiny zdravotníckych pomôcok do zoznamu farmaceuticko-nákladových skupín, diagnosticko-nákladových skupín a nákladových skupín zdravotníckych pomôcok a na jej vyradenie z tohto zoznamu
- Návrh vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaraďovaní poisťencov do farmaceuticko-nákladových skupín

7. Transpozícia práva EÚ

Uveďte, v ktorých konkrétnych ustanoveniach (paragrafy, články, body, atď.) ide národná právna úprava nad rámec minimálnych požiadaviek EÚ (tzv. goldplating) spolu s odôvodnením opodstatnenosti presahu.

8. Preskúmanie účelnosti

Uveďte termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu. Uveďte kritériá, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané.

Preskúmanie účinnosti a účelnosti navrhovaného predpisu bude vykonávané priebežne po nadobudnutí jeho účinnosti.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

9. Vybrané vplyvy materiálu

Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších územných celkov z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Sociálne vplyvy	☐ Áno		☒ Nie
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☒ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho vplyvy služieb verejnej správy na občana vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky

V prípade potreby uveďte doplňujúce informácie k identifikovaným vplyvom a ich analýzam.

Ak predkladaný materiál má marginálny (zanedbateľný) vplyv na niektorú zo sledovaných oblastí v bode 9 a z tohto dôvodu je tento vplyv označený ako žiadny vplyv, uveďte skutočnosti vysvetľujúce, prečo je tento vplyv marginálny (zanedbateľný).

Informácie v tejto časti slúžia na zhrnutie vplyvov alebo aj na vyjadrenie sa k marginálnym vplyvom a nie ako náhrada za vypracovanie príslušných analýz vybraných vplyvov.

Vzhľadom na to, že zákonom č. 267/2022 Z. z. bola doplnená povinnosť pre zdravotné poisťovne odovzdať dáta k novým parametrom do 20. augusta 2022, MZSR toho času nedisponuje dátami, a preto nie je schopné ani odhadnúť dopady pre jednotlivé zdravotné poisťovne. S MFSR bolo dohodnuté, že v uznesení vlády SR sa uvedie povinnosť pre MZSR tieto dopady MFSR poskytnúť hneď po získaní dát od všetkých zdravotných poisťovní.

Navrhovaná novela zlepšuje predikčnú schopnosť prerozdelenia modelu, avšak nemá za cieľ ovplyvňovať cenu liekov a zdravotníckych pomôcok, výšku úhrad osôb pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti ani ovplyvniť prístup osôb k zdravotnej starostlivosti.

Podľa záverov Európskej komisie z 15. 10. 2014, podľa ktorého v slovenskom systéme zdravotného poistenia prevládajú sociálne ciele, jedná sa o systém založený najmä na zásade solidarity, pričom Komisia dospela k záveru, že dotknuté činnosti (výkon verejného zdravotného poistenia) nemajú ekonomickú povahu. Preto nie je možné považovať prostredie, v ktorom zdravotné poisťovne pôsobia, za podnikateľské prostredie.

V zmysle rozsudku Súdného dvora (C-262/18 P a C-271/18 P) slovenský systém povinného zdravotného poistenia sleduje sociálny cieľ a uplatňuje zásadu solidarity pod dohľadom štátu, pričom činnosť poskytovateľov spravujúcich daný systém nemá hospodársku povahu, a teda ani činnosť spoločnosti VŠZP, a.s. nemá hospodársku povahu. Uvedené vyplýva z nasledovného:

- slovenský systém povinného zdravotného poistenia, ktorý sleduje sociálny cieľ spočívajúci v zabezpečení krytia rizika ochorenia všetkých slovenských rezidentov, vykazuje všetky charakteristiky zásady solidarity uvedené v ustálenej judikatúre Súdného dvora. Poistenie v tomto systéme je totiž povinné pre všetkých slovenských rezidentov, výška príspevkov je stanovená zákonom úmerne k príjmom poistencov bez ohľadu na riziko vyplývajúce z ich veku alebo ich zdravotného stavu a všetci títo poistenci majú právo na rovnakú úroveň zákonných plnení, takže neexistuje priamy vzťah medzi výškou príspevkov zaplatených poistencom a rozsahom plnení, ktoré sú mu poskytnuté. Okrem toho vzhľadom na to, že poskytovatelia poistenia sú povinní poistiť krytie rizika choroby každého slovenského rezidenta, ktorý o to požiada, bez ohľadu na riziko vyplývajúce z jeho veku alebo zdravotného stavu, uvedený systém stanovuje aj mechanizmus prerozdelenia nákladov a rizík.
- slovenský systém povinného zdravotného poistenia podlieha okrem iného aj dohľadu zo strany štátu, kedy činnosť poskytovateľov poistenia v rámci tohto systému kontroluje regulačný úrad, ktorý dohliada na to, aby uvedení poskytovatelia dodržiavali legislatívny rámec, a zasahuje v prípade porušenia.
- Existencia konkurenčných prvkov v rámci slovenského systému povinného zdravotného poistenia je v porovnaní so sociálnymi, solidárnymi a regulačnými znakmi iba druhoradá a nemôže zmeniť povahu tohto systému. Možnosť poskytovateľov poistenia konkurovať si sa totiž nemôže týkať

ani výšky príspevkov, ani povinných zákonných plnení, takže títo poskytovatelia sa vo vzťahu k daným plneniam môžu odlišovať iba zostatkovo a akcesoricky rozsahom a kvalitou ponuky.

- možnosť poskytovateľov poistenia usilovať sa o zisk, používať ho a rozdeľovať ho je značne obmedzená zákonom, účelom týchto zákonných povinností je zabezpečiť životaschopnosť a kontinuitu povinného zdravotného poistenia. V tom istom duchu požiadavka kladená na poskytovateľov poistenia pôsobiach v slovenskom systéme povinného zdravotného poistenia mať právnu formu akciovej spoločnosti v rámci súkromného práva zameranej na dosahovanie zisku a otvorenosť tohto systému pre poskytovateľov poistenia kontrolovaných súkromnými subjektmi má za cieľ posilniť efektívne využívanie dostupných prostriedkov a kvalitu zdravotnej starostlivosti. Tieto prvky, ako aj sloboda slovenských rezidentov zvoliť si ich poskytovateľa zdravotného poistenia a zmeniť ho raz za rok, boli zavedené v záujme riadneho fungovania uvedeného systému, a preto nemôžu spochybniť nehospodársku povahu tohto systému.

Podľa druhej vety čl. 7 ods. 2 Ústavy SR právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Vychádzajúc z nálezu Ústavného súdu PL. ÚS 3/09-378, cit.: „Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Napriek tomu, že pojem „Právne záväzné akty“ použitý v druhej vete čl. 7 ods. 2 ústavy môže vyvolávať problémy súvisiace s určením jeho presného rozsahu, možno nepochybné formulovať záver, že právne záväzným aktom je aj Zmluva o fungovaní EÚ.“

So zreteľom na uplatňovanie zásady prednosti práva Európskej únie pred zákonmi Slovenskej republiky, kedy ak rozsudkom Súdneho dvora bolo vyslovené, že verejné zdravotné poistenie v Slovenskej republike je vyňaté z hospodárskej súťaže, a teda podľa článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej aj ako „ZFEÚ“) činnosť zdravotných poisťovní nemá hospodársku povahu, v dôsledku čoho nie je možné zdravotní poisťovne považovať za podnik podľa predmetného článku ZFEÚ.

11. Kontakt na spracovateľa

dr. Jakub Červený, MSc. Inštitút zdravotných analýz, MZ SR
Email: jakub.cervený@health.gov.sk, Tel. č.: 02 / 59 373 429

12. Zdroje

Uvedte zdroje (štatistiky, prieskumy, spoluprácu s odborníkmi a iné), z ktorých ste pri príprave materiálu a vypracovávaní doložky, analýz vplyvov vychádzali. V prípade nedostupnosti potrebných dát pre spracovanie relevantných analýz vybraných vplyvov, uveďte danú skutočnosť.

Súvisiace platné právne predpisy, údaje zdravotných poisťovní, údaje Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na
dopracovanie

☐ Nesúhlasné

Uvedte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č. ....

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na
dopracovanie

☐ Nesúhlasné

Uvedte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením: